7/14035

16 HAZ 2006

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.AÇS.0.12.00.14/610 - 2366
Konu: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 15 Mayıs 2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-20826 sayılı yazınız.

Yazınız ekinde bulunan, İzmir Milletvekili Muharrem TOPRAK'ın tarafıma yöneltmiş olduğu ve yazılı olarak cevaplanması istenen 7/14035 sayılı "sağlık göstergeleri ve doğum kontrolüne " ilişkin soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Sözü edilen soru önergesine cevap teşkil edecek olan bilgiler hazırlanmış ve ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

EK:8 sayfa doküman (3 Nüsha)

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

Adres: Prof. Dr. Nusret Fişek Cad. Hıfzısıhha bahçesi D Blok Sıhhiye/ANKARA
Tlf: 0 (312) 4357663- 0 (312) 4350532 Fax: 0 (312) 4314872

7/14035

İzmir Milletvekili Sayın Muharrem TOPRAK tarafından verilen " sağlık göstergelerine ve doğum kontrolüne" ilişkin 7/14035 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR:

Avrupa Birliğine girmek için uğraştığımız şu günlerde yazılı ve görsel basınımızda yer alan haberlere göre "Her gün bir uçak dolusu bebek ölüyor ve insanlar, yetkililer buna kayıtsız kalıyor"denilmektedir.

Bu nedenle:

1- **Ülkemizin ekonomik büyüklük olarak dünya sıralamasında 17. sırada yer almasına rağmen, buna karşılık sağlık göstergeleriyle 77. sırada bulunmasının nedenleri nelerdir?**
2- **Modern doğum yöntemlerinin kullanılmasında Ülkemizin, İran, Mısır ve Cezayir'in gerisinde olması savı doğrumudur? Doğru ise nedenleri nelerdir?**

CEVAPLAR:

1-Ülkemizin ekonomik büyüklük olarak dünya sıralamasında 17. sırada yer almasına rağmen, buna karşılık sağlık göstergeleriyle 77. sırada bulunmasının nedenleri nelerdir?

Soruda sözü edildiği biçimde sadece sağlığı gösteren böyle bir sıralama bulunmamaktadır.

SAĞLIK BAKANLIĞINCA YÜRÜTÜLMEKTE OLAN

ANA ÇOCUK SAĞLIĞI ve AİLE PLANLAMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Güvenli Annelik Hizmetleri

15-49 yaş kadın izlemleri, gebelik öncesi danışmanlık

Yılda iki kez sağlık personeli tarafından 15-49 yaş arası kadınlar evlerinde ziyaret edilerek izlenmektedir. Ülkemizde 15-49 yaş arasında kadın nüfusu yaklaşık olarak 20 milyondur. Sağlık ocağı hizmet bölgelerinde bu nüfus sorumlu sağlık personeli tarafından ilgili form kullanılarak yılda iki kez izlenmektedir.

Gebelik döneminde sağlık kontrolleri (doğum öncesi bakım)

Evde ya da sağlık kuruluşunda gebelere sağlık hizmeti verilmektedir. En az dört kez sağlık kontrolü önerilmektedir. Riskli gebeliklerde daha sık izlem ve gerekirse ikinci basamakta hizmet sunulmaktadır. Bakanlığımıza bağlı birinci basamak sağlık kuruluşlarında 2005 yılında 3.2 milyon gebe izlemi gerçekleştirilmiştir.

Doğumda sağlık hizmeti

Doğumların sağlık kuruluşunda veya sağlık personelinin kararıyla ve nezaretiyle evde yapılması sağlık koşulu olarak kabul edilmektedir. Yılda

yaklaşık olarak 1.37 milyon canlı doğum meydana gelmekte olup bunlardan ortalama 1.16 milyonu sağlıklı koşullarda gerçekleşmektedir.

Doğum sonu bakım hizmetleri

Loğusalık döneminde anne ve bebek bir bütün olarak sağlık kontrolü hizmetinden yararlandırılmaktadır.

Aile Planlaması

(Sık gebeliklerin ve riskli gebeliklerin engellenmesi)

Danışmanlık

Yöntem sunumu, kontrol, izlem

Sağlık kuruluşunda konu hakkında özel eğitim almış sağlık personelinden kişi veya aileye en uygun yöntemin seçilmesine imkan tanıyan danışmanlık hizmeti yöntem sunumu uygulama ve takip hizmeti verilmektedir.

Gebelikte Demir Desteği Programı

Gebeliğin dördüncü ayının başından itibaren, doğum sonu üçüncü ayın sonuna kadar ek demir preparatı alınmasını temin amacıyla bir program yürütülmektedir. 2005 Kasım ayında başlanan program kapsamında Nisan 2006 itibarı ile 200 bin gebeye ulaşılmıştır.

ÜREME SAĞLIĞI ULUSAL STRATEJİLERİ VE EYLEM PLANI

Üreme Sağlığı Konusunda Sağlık Sektörü için 2005-2015 Ulusal Stratejiler ve Eylem Planı hazırlanmış, 2005 yılında basımı, dağıtımı ve ulusal düzeyde tanıtımı yapılmıştır. Ülkemiz için öncelik arz eden dört konuda hedefler, çözüme yönelik girişimler, yapısal değişimler, işbirliği alanları ve izleme değerlendirme faaliyetleri 10 yıllık bir takvim içinde belirlenmiştir. Söz konusu kitabın örneği ekte yer almaktadır.

TÜRKİYE ÜREME SAĞLIĞI PROGRAMI

Bakanlığımız AÇSAP Genel Müdürlüğünce, Türkiye'de üreme sağlığı hizmetlerinin öncelikli konularda ve alanlarda güçlendirilmesi için, Avrupa Komisyonundan sağlanan teknik ve finans desteği ile geniş kapsamlı özel bir program , 6 Ocak 2003 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

Üreme sağlığı yönünden ülkemizde yerleşim yerine, eğitime ve sosyal faktörlere dayalı çeşitli gösterge farklılıkları göz önüne alarak programda, güvenli annelik ve acil obstetrik bakım, aile planlaması, cinsel yolla bulaşan hastalıklar/HIV/AIDS, genç dostu ürem sağlığı hizmetleri öncelikli müdahale alanları olarak belirlenmiştir. Belirlenen müdahale alanlarında hizmet içi eğitimler, malzeme desteği yanı sıra yapılan araştırmalar ve geliştirilen iletişim stratejileri ile hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve hizmetlerin kullanılabilirliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Programın müdahale alanları için üreme sağlığı hizmetlerinden yeterince yararlanmayan illerle en çok göç alan illerden oluşan 34 program ili seçilmiştir. Eğitim aktiviteleri ise 67 ile yayılarak, ülke genelinde sağlık personeli eğitimleri gerçekleştirilebilecek biçimde planlanmıştır.

Temel amaç, ülkemizde üreme sağlığı hizmetlerinin arzını güçlendirmek ve hizmete talebi artırmaktır. Hizmet arzının, üreme sağlığı hizmetleri için gerekli bilgi ve beceri donanımı sağlanmış nitelikli insan gücü yetiştirilerek, tıbbi malzeme sağlanarak, eğitim materyali geliştirilerek güçlendirilmesi planlanmıştır. Sivil toplum kuruluşlarının konuya özel projeleri desteklenerek talebin canlandırılması hedeflenmiştir. Tamamlanan birinci ve ikinci çağrıyla toplam 85 sivil toplum kuruluşu projesi destekleme kapsamına alınmış ve projeden toplam 20 milyon Euro kaynak tahsis edilmiştir.

TÜRKİYE ÜREME SAĞLĞI PROGRAMINDAN BEKLENEN SONUÇLAR

- Güvenli annelik hizmet arzının ve talebinin artması,
- Aile Planlamasında hizmet arzının ve talebinin artması,
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, HIV/AIDS hizmet arzının ve talebinin artması,
- Gençler için üreme sağlığı hizmet arzının ve talebinin artması,
- Üreme sağlığı eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi ve kurumsallaştırılması,
- Üreme sağlığında yönetim kapasitesini güçlendirilmesi,
- Hizmetlere erişimin ve yararlanmanın artması; ulaşabilirliğin artırılması,
- Üreme sağlığı göstergelerinde bölgeler arası, yerleşim yerleri arası farklılıkların azaltılmasına katkı sağlanması,
- Üreme sağlığı hizmet kalitesinin artırılması,
- Ergenlik döneminde üreme sağlığı / cinsel sağlık bilincinin güçlendirilmesi,
- STK Projeleri desteklenerek toplum düzeyinde bilgilendirme ve üreme sağlığı hizmetlerine talebin canlandırılması

Program uygulamalarından beklenen sonuçlardır.

TÜRKİYE ÜREME SAĞLIĞI PROGRAMI KAPSAMINDA GÜVENLİ ANNELİK VE ACİL OBSTETRİK BAKIM HİZMETLERİNDE AİLE PLANLAMASI HİZMETLERİNDE CYBE VE HIV/AIDS HİZMETLERİNDE GENÇ DOSTU ÜREME SAĞLIĞI HİZMETLERİNDE ARZIN GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN YAPILANLAR

Üreme Sağlığı hizmet Çerçevesi Dokumanı Geliştirildi.

Üreme Sağlığı Hizmet Standartları Geliştirildi.

Üreme Sağlığı İş Tanımları Geliştirildi.

Üreme Sağlığı Eğitim Modülleri Geliştirildi;

- Üreme Sağlığına Giriş
- Güvenli Annelik (Acil obstetri hizmetleri dahil)
- Aile Planlaması Danışmanlığı

- Gençlere Yönelik Üreme Sağlığı Hizmetleri
- Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar
- Eğitim Becerileri Geliştirme
- İleri Eğitim Becerileri
- İzleme Değerlendirme Strateji Belgesi
- Hizmet Standartları Değerlendirme Aracı ve Dış Kolaylaştırıcı Eğitim Modülü
- Gençlik Danışmanlık ve Hizmet Merkezleri CS/ÜS Eğitim modülü
- Üniversitelerde ebe, hemşire ve tıp doktoru yetiştiren okullar için CS/ÜS müfredatı

Hizmet Planlamasına Baz Teşkil Etmek Üzere, Üreme Sağlığına Yönelik Araştırmalar Yapılıyor;

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2003 (HÜNEE) tamamlandı, belirli konularda ileri analizler yapıldı.

Anne Ölümleri Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etüdleri Enstitüsü (HÜNEE), ICON-INSTITUT, BNB Danışmanlıktan oluşan bir konsorsiyumun yükleniciliğinde proje olarak Ekim 2004'te başladı, Haziran 2005'ten itibaren bir yıl sürecek veri toplama aşamasına geçildi. Ülke genelini temsil edecek tarzda, bölgesel analizler yapmaya elverişli olarak 27 ilde yürütülüyor. ...

Doğum öncesi bakım hizmetleri ile ilgili, Sağlık arama davranışları araştırması ile Türkiye'deki temel cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve HIV yöneylem araştırması uygulama aşamasına getirildi.

Üreme Sağlığı Hizmet malzemeleri ve eğitim malzeme ve maketleri Temin Edilmekte

500 Sağlık Ocağı, 75 AÇSAP Eğitim Merkezi, 16 Gençlik Danışma Merkezi için üreme sağlığında temel tıbbi malzeme, elektronik malzeme ve eğitme maket modelleri ile ilk etapta 32 Hastane, ikinci etapta 161 Hastaneye acil obstetrik hizmetler için geniş kapsamlı tıbbi malzeme satın alma işlemlerinin büyük bölümü tamamlandı. İl Sağlık Müdürlüklerine dağıtım başladı..

Gençlik Danışmanlık ve Sağlık Hizmet Merkezleri Yaygınlaştırılıyor

Göç alan ve gençlerin yoğun olduğu 11 ilden başlanarak, mevcut sağlık kuruluşları bünyesinde mevcut gençlik merkezlerine ek olarak üreme sağlığı hizmetlerine yönelik 16 Gençlik Danışmanlık ve Sağlık Hizmet merkezi oluşturulması planlanmıştır. Pilot aşamada bunlardan 5'inin personeli eğitilerek hizmet vermeye başlamıştır. Bugüne kadar 16 Gençlik Danışma Merkezinden, beşinde 72 sağlık personeline gençlerle iletişim kurma ve üreme sağlığı hizmeti sunma çerçevesinde özel hizmet içi eğitim verildi. Gençlik danışma merkezlerinde görev alacak personel, program kapsamında geliştirilen 'Gençlik Danışmanlık ve Hizmet merkezleri CS/ÜS Eğitim Modülü' ile özel eğitim almaktadır. Bu merkezlerde oluşturulan " Hizmet

Çerçevesi" kapsamında danışmanlık, bilgilendirme, klinik hizmet ve sevk hizmetleri yürütülmektedir.

ÜREME SAĞLIĞINDA MEZUNİYET ÖNCESİ VE HİZMET İÇİ EĞİTİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE KURUMSALLAŞTIRILMASI SAĞLANIYOR

Program sonunda sürdürülebilir nitelikte ve kurumsallaştırılmış eğitim modelinin oluşturulması hedef alınmaktadır. Bu amaçla 12 bölge sistemine göre her bölgede bir eğitici eğitimi yapan Eğitim merkezi oluşturulmuştur. Bu merkezlerde sürekli olarak bölgelerindeki illerin eğitim merkezlerinin eğiticileri yetiştirilecektir. 67 ilde bir AÇSAP veya uygun diğer bir Birinci Basamak Sağlık Kuruluşu bünyesinde 75 üreme sağlığı eğitim merkezi oluşturulmuştur. İldeki üreme sağlığı hizmet içi eğitimlere 2006 yılı içerisinde başlanacaktır. İlk etapta hekim, ebe ve hemşirelerden oluşan 1150 kişilik ekibin eğitimi planlanmıştır. Modül eğitimi tarzında planlanan hizmet içi eğitimler için geliştirilen eğitici rehberi ve katılımcı el kitabından oluşan eğitim materyali merkezlere ulaştırılmıştır. Eğitim merkezleri için eğitim maket ve modelleri de temin edilmiştir, dağıtımı yapılmaktadır.19 bin sağlık personeline üreme sağlığı hakkında bilgilendirme verilmiştir. Ayrıca hedeflenen 249 eğitici sağlık personelinden 182'sinin eğitici eğitimleri tamamlanmıştır.

Mezuniyet öncesi dönemde üreme sağlığı eğitimlerinin güçlendirilmesi ve eğitim kapasitesinin desteklenmesi amacıyla üç üniversitenin tıp fakülteleri, ebelik ve hemşirelik yüksek okullarında müfredat geliştirme, pilot uygulama ve ileri eğitim becerileri eğitici eğitimleri tamamlanmıştır. Seçilen üç üniversitede pilot olarak uygulanmak üzere müfredat geliştirilmektedir.

Üreme Sağlığı Sevk Sistemi Kuruluyor. Acil Obstetrik Bakım Hizmetleri Güçlendiriliyor

Anne ölümlerini engellemek amacıyla, seçilmiş beş ilden başlayarak, İl düzeyinde bir AOB kapsamlı hizmet hastanesi ve temel bakım hizmetleri veren yeterli sayıda hastanenin eğitim ve malzeme ile desteklenmesiyle ve uygun sevk sistemi oluşturularak AOB hizmetlerinin düzenlenmesi hedeflendi

Durum tespiti yapıldı, eğitim hizmeti için ihale tamamlandı, sözleşme imzalandıktan sonra süratle aktivitelere başlanacak.

TÜRKİYE ÜREME SAĞLIĞI PROGRAMI KAPSAMINDA GÜVENLİ ANNELİK VE ACİL OBSTETRİK BAKIM HİZMETLERİNDE AİLE PLANLAMASI HİZMETLERİNDE CYBE VE HIV/AIDS HİZMETLERİNDE GENÇ DOSTU ÜREME SAĞLIĞI HİZMETLERİNDE HALK EĞİTİMİ ve TALEBİN GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN YAPILANLAR

Hizmet sunucuların üreme sağlığı teknik donanımının güçlendirilmesi ve halkın üreme sağlığı konularında bilgi düzeyinin yükseltilmesi için üreme sağlığı eğitimlerine her kademede hız kazandırılıyor.

34 İlde 575 Birinci Basamak Sağlık Kuruluşu ve 32 Hastanede Halk Sağlığı Eğitimleri Görsel ve İşitsel Olarak Sürdürülecek

Üreme sağlığı iletişim kampanyası hazırlanıyor.

Bilgi-eğitim-iletişim materyali geliştiriliyor.

Sivil Toplum Kuruluşlarına proje tekliflerini hazırlamaları için iki kez çağrı yapıldı. Birinci çağrı sonunda, Toplam 7.1 milyon Euro bütçe değerine sahip 27 STK projesi kabul edildi. 24 aylık uygulama süresi, 2005 yılının başında başladı.

İkinci çağrıya çıkıldı. Toplam 12.9 milyon Euro bütçe değerine sahip 58 STK projesi sözleşme kapsamına alındı. Sözleşmeleri tamamlananlar 12 aylık proje uygulama takvimine başladı.

Sağlık personelinin bilgi ve becerilerinin artırılması amacıyla, sadece 2005 yılında Üreme Sağlığı genel konuları hakkında 18 bin, doğum öncesi ve sonrası bakım hakkında 53 bin 1.basamak sağlık personeli (Dr.,ebe, hemşire) hizmet içi eğitim almıştır.

ŞARTLI NAKİT TRANSFERİ

Ülkemizde yaşanan ekonomik krizden toplumsal ve ekonomik yönden olumsuz etkilenen vatandaşlarımıza yönelik yardımları kapsayan ve Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından planlanan "Sosyal Riski Azaltma Projesi" kapsamında yer alan "Şartlı Nakit Transferi", Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı işbirliğinde uygulamaya konulmuştur.

Bu programda, **0-6 yaş arasındaki okul öncesi çocuklara**, temel sağlık hizmetlerinden faydalanmaları kaydıyla nakit yardımı yapılması, benzer şekilde **anne adaylarının** doğum öncesi bakım almaları, sağlık kuruluşunda doğum yapmaları ve doğum sonrası dönemde sağlık hizmetlerinden yararlanmaları koşuluyla nakit para yardımından yararlanmaları hedeflenmiştir.

"Sosyal Riski Azaltma Projesi", şartlı nakit transferi uygulamasının sağlıkla ilgili bölümünün etkili bir şekilde hayata geçirilmesi için, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ve Sağlık Bakanlığı arasında işbirliği protokolü imzalanarak, tarafların görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Şartlı Nakit Transferi Uygulamasında, Mart 2006 itibariyle 858.223 vatandaşımız sağlık yardımından faydalanmıştır.

BİLİNÇLİ ANNE, SAĞLIKLI BEBEK PROGRAMI

Ülkemizde her yıl yaklaşık 1,5 milyon bebek dünyaya gelmekte ve bu doğumların yüzde 80'i hastanelerde gerçekleşmektedir. Sağlık Bakanlığı, yataklı tedavi kurumlarında doğum yapan tüm annelere ulaşmak amacıyla "Bilinçli Anne, Sağlıklı Bebek Programı"nı Temmuz 2004'de başlatmıştır. Bu program ile annelerin hastaneden ayrılmadan kendilerinin ve bebeklerinin sağlıklarını ilgilendirilen temel konularda bilgilendirilmeleri amaçlanmaktadır. Bebeklerin doğdukları ilk anlarda, hastanede yanlarında olunarak, ailelere bebeklerin sağlıklı gelişimine yönelik temel bakım ve sağlık bilgileri verilmekte ve annelere 'bilinçli anne sağlıklı bebek rehberi' dağıtılmaktadır. Kasım 2005 sonu itibariyle 601.415 anneye ulaşılmıştır. 2006 yılında hedefimiz 1.000.000 anneye ulaşmaktır.

ER VE ERBAŞLARA ÜREME SAĞLIĞI VE AİLE PLANLAMASI EĞİTİMİ:

2004 yılında Genel Kurmay Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığı işbirliğinde, askerlik görevini yapanlara terhislerinden önce üreme sağlığı ve aile planlaması eğitimi verilmesi amacıyla geniş kapsamlı bir program başlatılmıştır. Bakanlığımız görevlilerince, Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu 3150 muvazzafa eğitici eğitimi verilmiştir. 2004 Nisanından 2006 Nisan sonuna kadar TSK bünyesinde 500'ü aşkın dershane oluşturularak her gün 20'şer kişiye bir günlük üreme sağlığı ve aile planlaması eğitimi verilmektedir. Ayda ortalama 40 bin er ve erbaş eğitilerek çalışmanın başlangıcından bu güne kadar 928 bin kişiye eğitim verilmesi sağlanmıştır. Bakanlığımız AÇSAP Genel Müdürlüğü bu süreçte eğiticilerin eğitiminin yanı sıra, eğitim materyali geliştirilmesi, eğitim araç gereci ve gerekli malzeme ile kondom ihtiyacını karşılamıştır.

AİLE PLANLAMASI YÖNTEM HİZMETLERİ:

Bakanlığımızca, aile planlaması için başvuranlara ücretsiz dağıtılmak üzere aile planlaması yöntemleri satın alınarak illere tahsis edilmektedir. 2005 yılında Bakanlığımıza bağlı sağlık kuruluşlarında toplam 6.9 milyon kişiye aile planlaması bilgilendirme eğitim ve danışmanlığı, yöntem sunumu ve yöntem kontrol hizmeti sunulmuştur. Sadece 2005 yılında Bakanlığımız sağlık kuruluşlarından 1.7 milyon kişi oral kontraseptif, 2.5 milyon kişi kondom ve 357 bin kişi rahim içi araç yöntem hizmetinden yararlanmıştır. Bu hizmetler sırasında halkımıza ücretsiz dağıtılan malzeme sayıları oral kontraseptif 1.8 milyon aylık blister, kondom 30.3 milyon adet, rahim içi araç 365 bin adettir.

	AP yöntemi kullananların sayısı	**AP hizmeti veren kuruluş sayısı**
2002	3 293 574	6 000
2003	4 023 136	6 000
2004	4 360 167	6 323
2005	4 781 762	6 638

Kaynak: Ana Çocuk Sağlığı ve aile Planlaması Genel Müdürlüğünün kayıtları

2-Modern doğum yöntemlerinin kullanılmasında Ülkemizin, İran, Mısır ve Cezayir'in gerisinde olması savı doğrumudur? Doğru ise nedenleri nelerdir?

Ülkeler	**Modern Yöntem Kullananların oranı (%)**	**Toplam Doğurganlık Oranı**	**Beş Yaş Altı Ölüm Hızı (‰)**	**Anne Ölüm Hızı (100.000 canlı doğumda)**
Cezayir	50	2.8	41	140
Mısır	54	3.3	39	84
İran	56	2.3	39	76
Türkiye	42.5*	2.2*	37*	49.2**

Kaynak: The World Health Report 2005 (WHO), (*)2003 TNSA, (**)1998 yılı anne ölüm oranı

7/14035

Aile planlaması hizmetlerinin başlangıcından günümüze kadar her beş yılda bir yapılan nüfus/sağlık araştırmaları ile hizmetin durumu ve göstergeler izlenmekte ve değerlendirilmektedir.15-49 yaş evli kadınlar ile yapılan anketlere dayalı nüfus ve sağlık araştırmalarının sonuncusu 2003 yılında yapılmıştır. Bu araştırmada modern yöntem kullanıcı oranının %42.5, toplam yöntem kullanıcı oranının %71olarak tespit edildiği görülmektedir. Aynı araştırma sonuçları; geleneksel yöntem kullanma oranının ağırlığını sürdürmekte olduğunu göstermektedir. Toplam doğurganlık hızımız 2003 yılındaki verilerle 2.2'ye düşmüştür. Ülkemizin batı, orta ve kuzey bölgelerinde bu oran 1.9'dur. Başka bir çocuk istemeyen ya da yeni bir çocuk sahibi olmayı bir süre ertelemek isteyenlere aile planlaması danışmanlığı verilerek etkili yöntemlerden uygun olanının seçiminde yardımcı olunmakta ve ücretsiz olarak yöntem hizmeti sunulmaktadır. Aile Planlaması hizmetlerindeki hedefimiz belirli bir sayı ya da orana ulaşmak değil, aile planlamasında hizmete ihtiyaç duyanlara ve talep edenlere kaliteli ve sürekli hizmet sunulmasıdır. Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarında müracaat edenlerin tümüne yetecek miktarlarda aile planlaması yöntem malzemesi sürekli olarak mevcut bulundurulmaktadır.